

Länsstyrelsen
Skåne

TRYGGA OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR

Komplexa samhällsutmaningar

“Allt färre ska försörja fler”

“Kvinnors otrygghet alarmerande”

“Psykisk ohälsa bland barn och unga ökar”

“Trångboddheten ökar”

“Ojämligheterna ökar på flera håll”

SKYDDSAKTOR

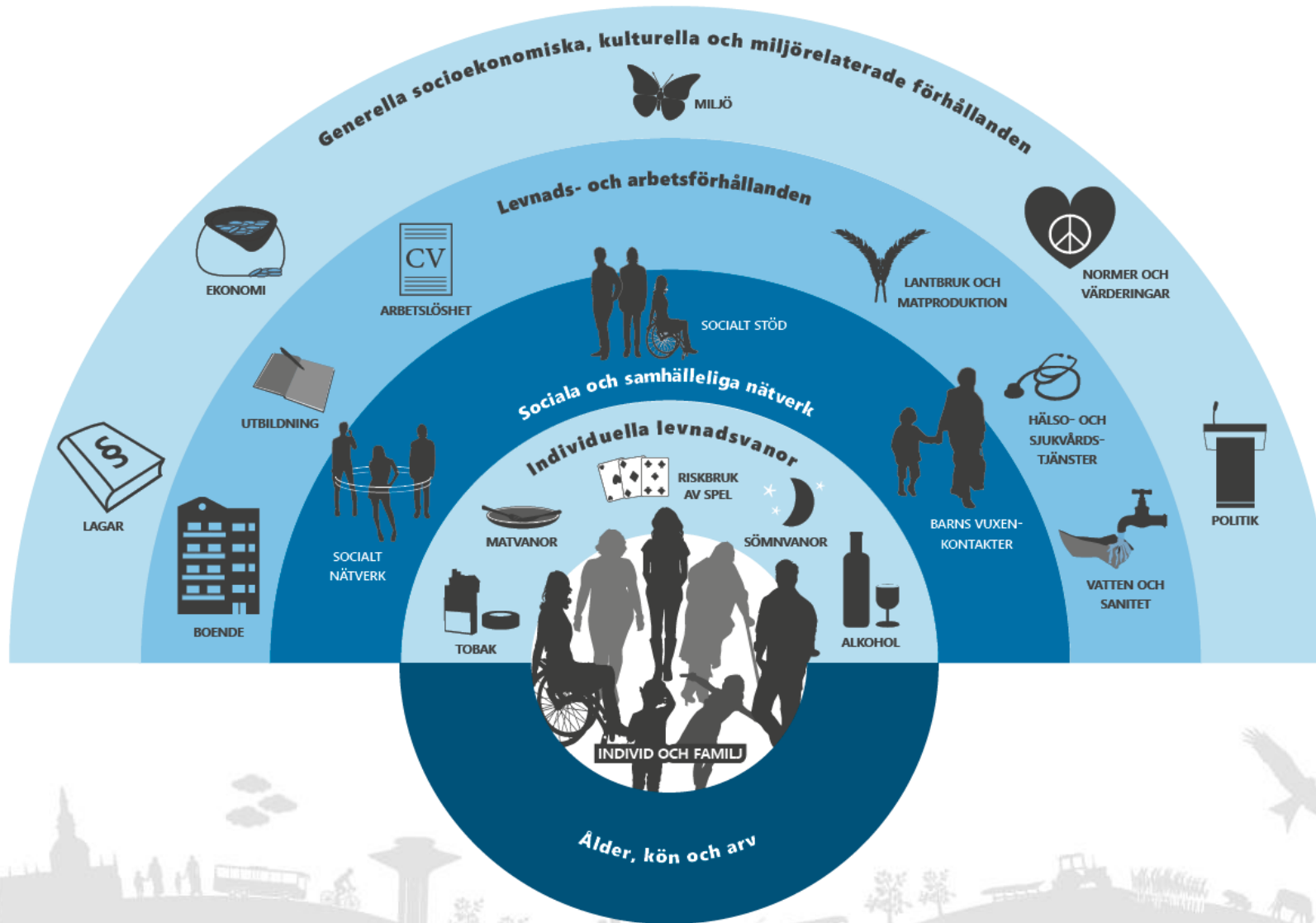
- Egenskap, händelse eller förhållande som **minskar risken** för ett visst utfall

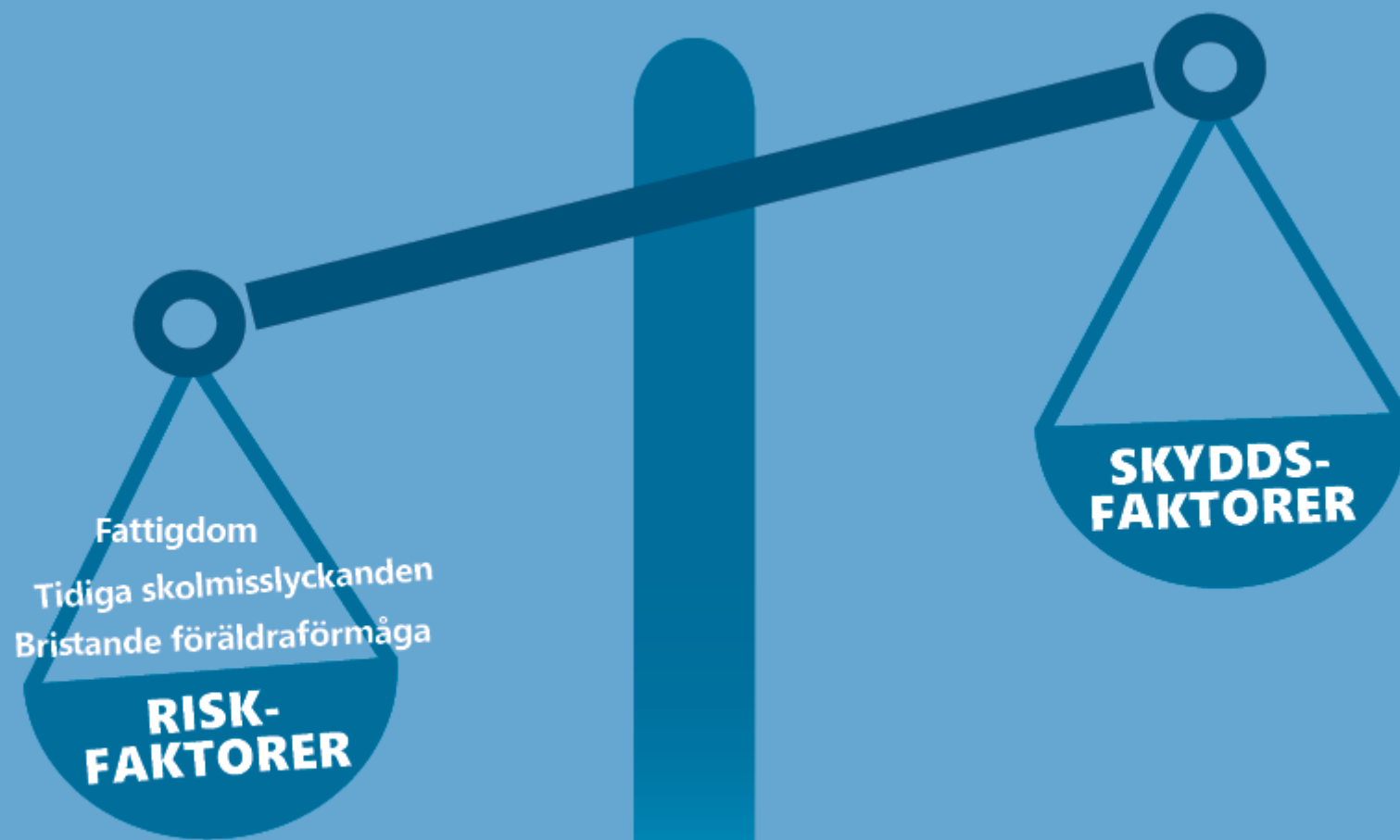
RISKAKTOR

- Egenskap, händelse eller förhållande som **ökar risken** för ett visst utfall

HÄLSANS BESTÄMNINGSFAKTORER

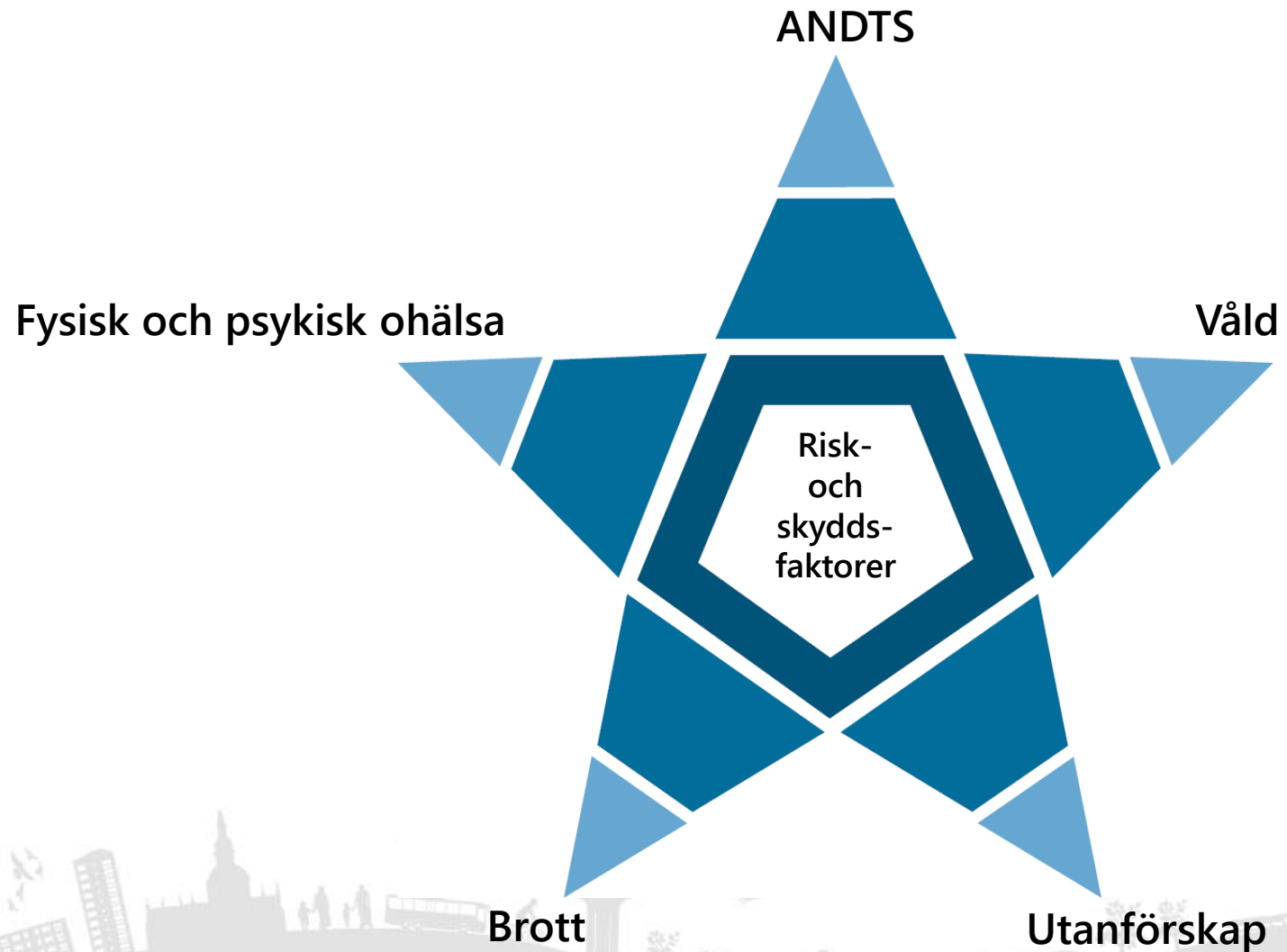

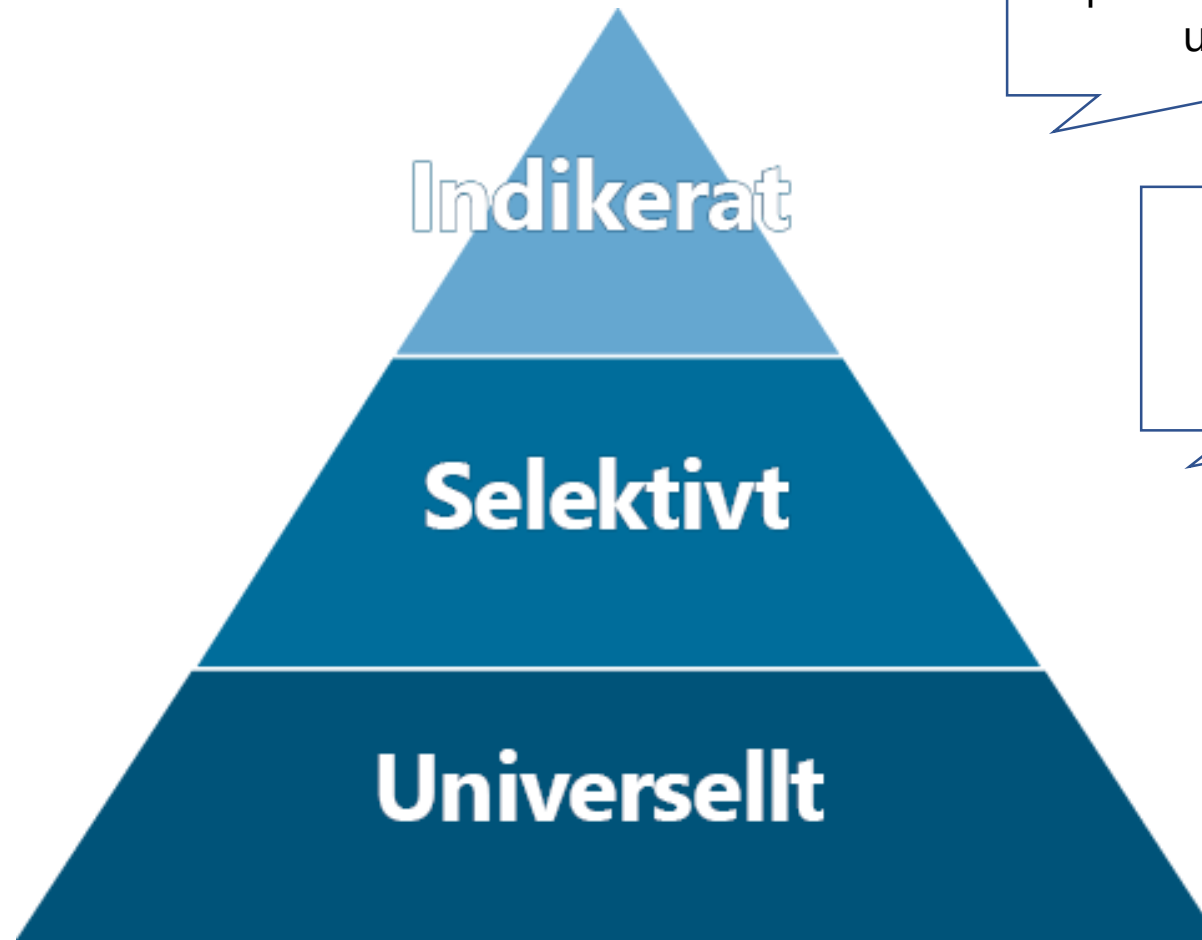

PREVENTIONSSTJÄRNAN:

samma risk- och skyddsfaktorer bakom många av våra problem

OLIKA PREVENTIONSIVÅER

Förebygg fortsatt
problembeteende/
utsatthet

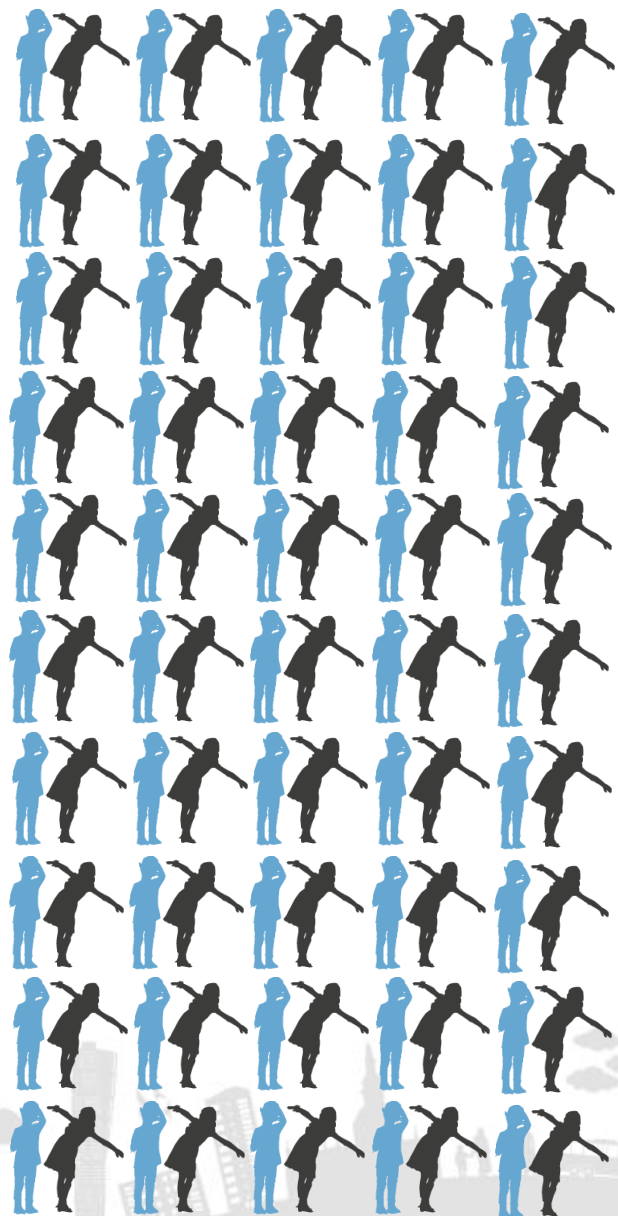
Vänd en negativ
utveckling

Främja en positiv
utveckling

Av 100 barn finns...

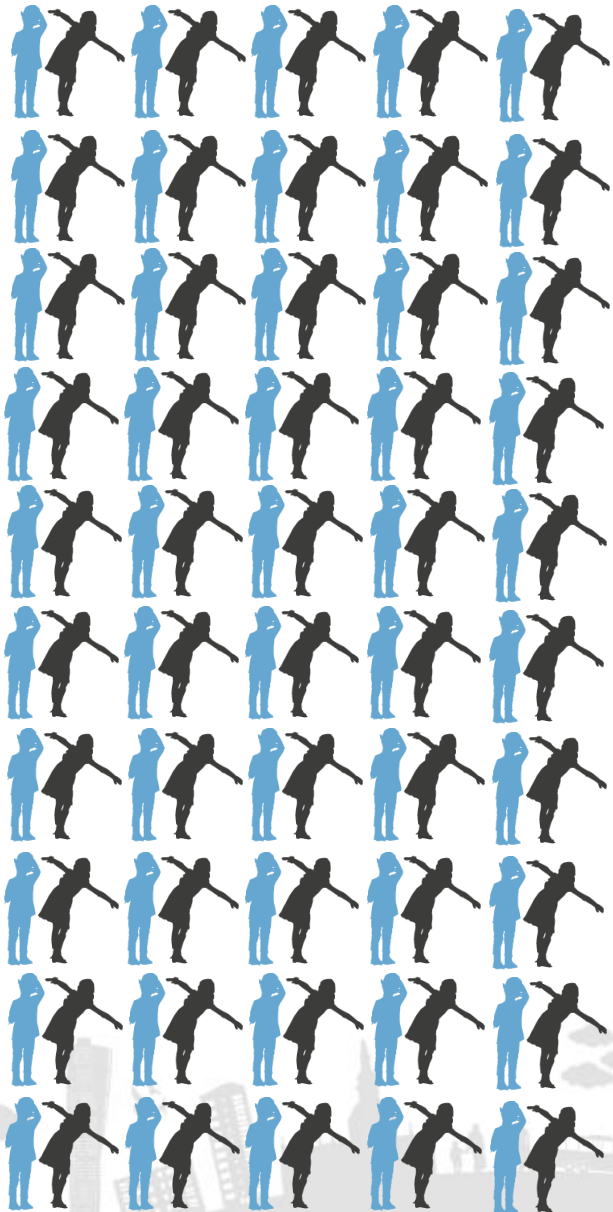
90 barn i normalgruppen

7 barn i riskgruppen

3 barn i problemgruppen

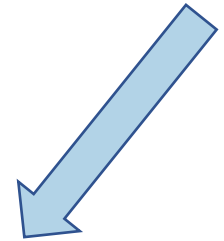
AV 100 BARN – RELATIV RISK ATT UTVECKLA PROBLEMBETEENDE:

5 barn i normalgruppen

3 barn i riskgruppen

1 barn i problemgruppen

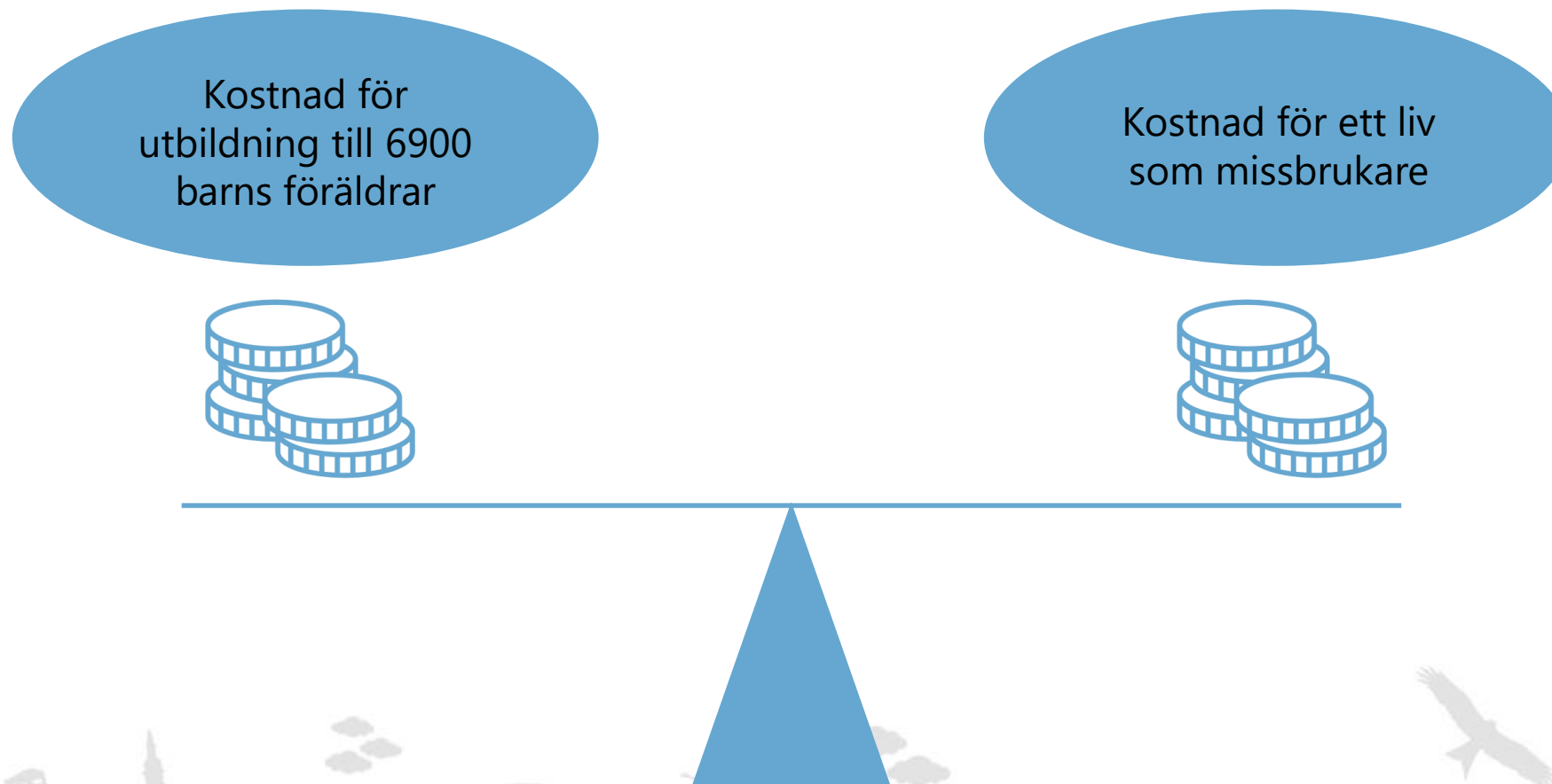
FRÄMJANDE
Lära alla simma

FÖREBYGGANDE
Förhindra fall

ÅTGÄRDANDE
Livräddning,
läka skador

HUR VÄGER VI VÅRA INSATSER?

VARFÖR?

Alla barn i Skåne har rätt till trygga och goda uppväxtvillkor!

HUR?

- Vi behöver göra mer tidigare
- Vi behöver göra mer tillsammans
- Vi behöver nå ut till fler

REGIONAL OCH LOKAL LÄGESBILD

Identifierade uppväxtvillkor som har ett evidensbaserat samband med barns framtida risker att drabbas av:

- Missbruk
- psykisk och fysisk ohälsa
- kriminalitet och våld
- ofullständig skolgång

Uppväxtvillkor är uttryckta som positiva – som skyddsfaktorer

IDENTIFIERADE UPPVÄXTVILLKOR

NÄROMRÅDE

- Välfungerande närsamhälle
- Låg omflyttning bland unga
- Lågt användande av av tobak, alkohol och narkotika
- Låg fattigdom
- Möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet och skolan

SKOLA

- Tidiga skolframgångar
- God anknytning till skolan
- Bekräftelse för socialt beteende i skolan

FAMILJEN

- Goda uppväxtförhållanden inom familjen
- God föräldraförmåga
- Föräldrar med otillåtande attityder till bruk av alkohol

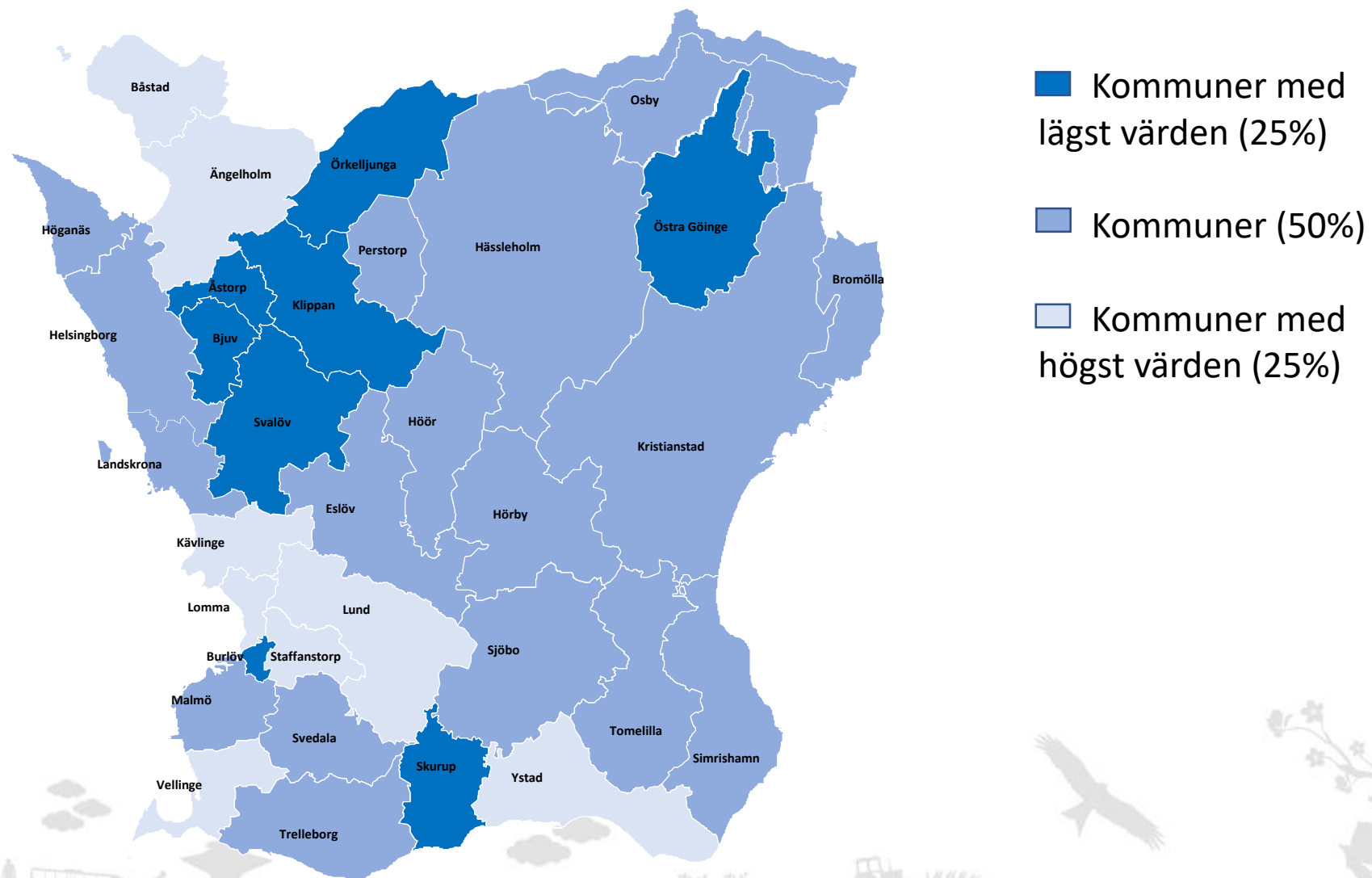

INDIVIDER/ KAMRATER

- Avsaknad av problembeteenden
- Låg frekvens av problembeteenden bland kamrater

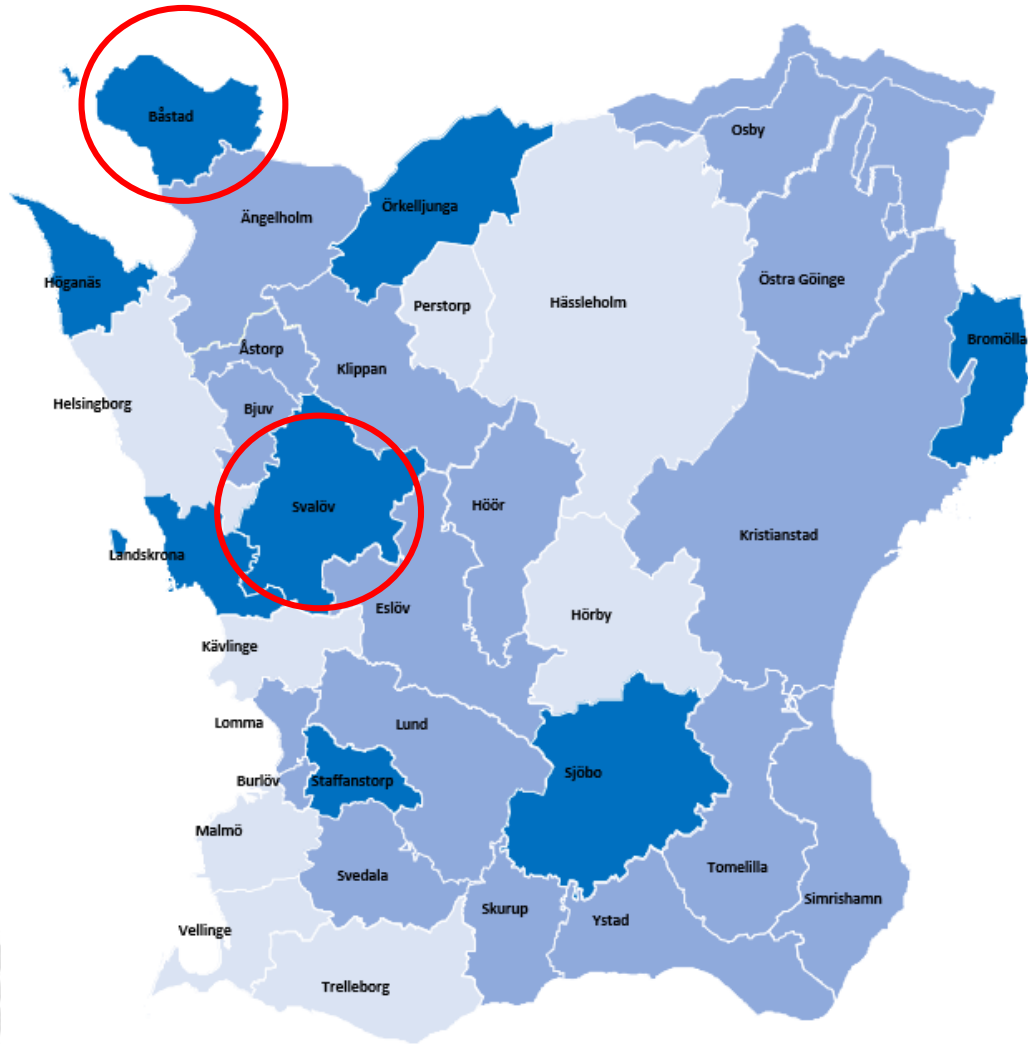

Kommuner med lägst och högst värden för goda uppväxtvillkor

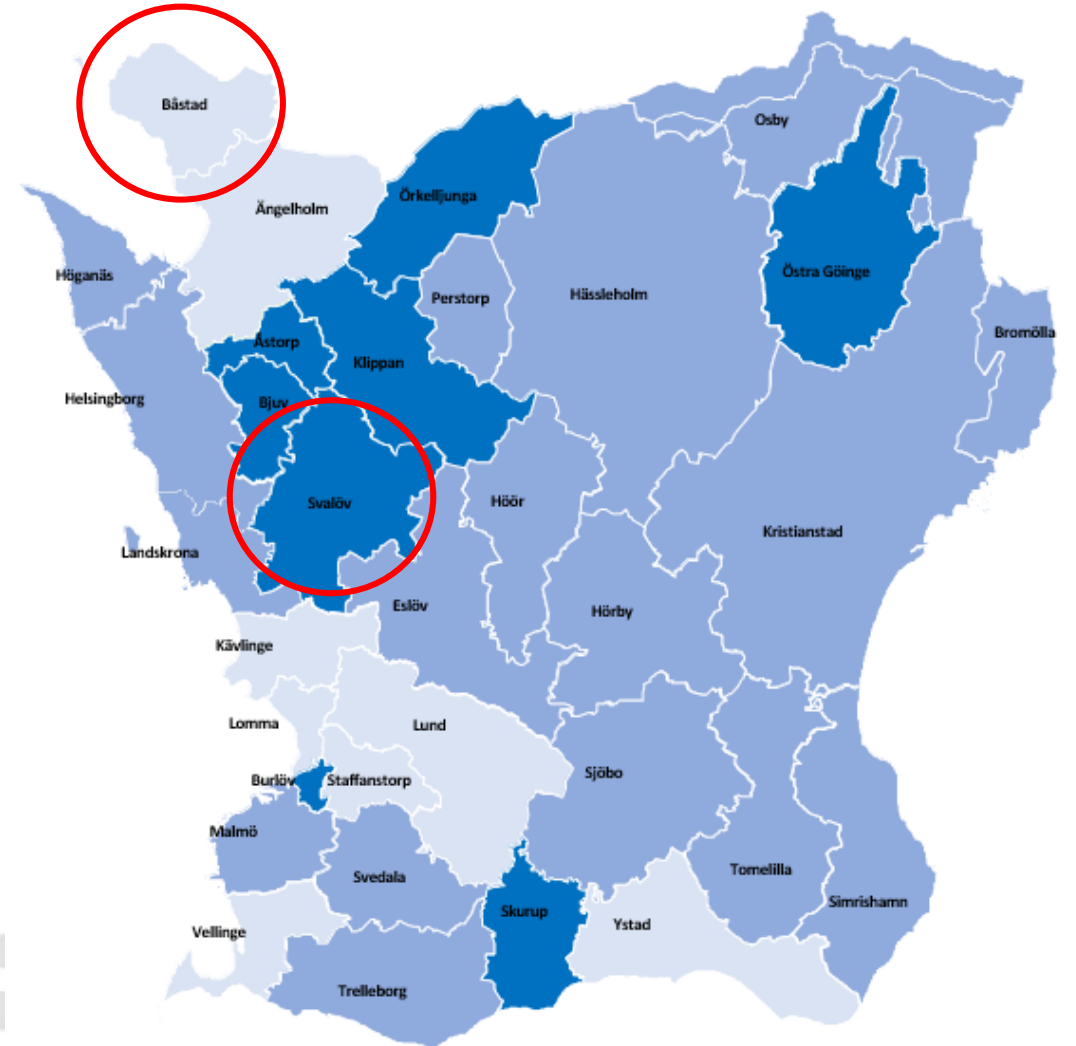

Könsskillnader

Värde- uppväxtvillkor

Vad ser vi i Skånes lägesbild? Generella slutsatser

- Ojämliga uppväxtvillkor
- Lägre värden i små kommuner
- Låga värden samvarierar med hög fattigdom
- Låga värden samvarierar med hög brottslighet
- Könsskillnader
  - Skola
  - Fritidsaktiviteter
  - Föräldrars attityd till alkohol

LÄGESBILD ÖVER BARN OCH UNGAS UPPVÄXTVILLKOR

HELSINGBORG

Detta är ett informationsblad om barn och ungas uppväxtvillkor i Helsingborg. Barns uppväxtvillkor har stark koppling till deras fysiska och psykiska hälsa, deras skolresultat, deras risk för kriminell aktivitet samt risk för bruk av alkohol, narkotika och tobak.

Barn och ungas välmående påverkar även hur de kommer må och fungera som vuxna. I detta informationsblad kategoriseras barns omgivning utifrån:

- Familj
- Skola
- Individ/Kamrater
- Närområde

Informationsbladet lyfter fram 13 uppväxtvillkor som har en bärande påverkan på barn och ungas utveckling. Varje uppväxtvillkor har skattats med bakomliggande statistiska mått, som utgår från offentlig statistik.

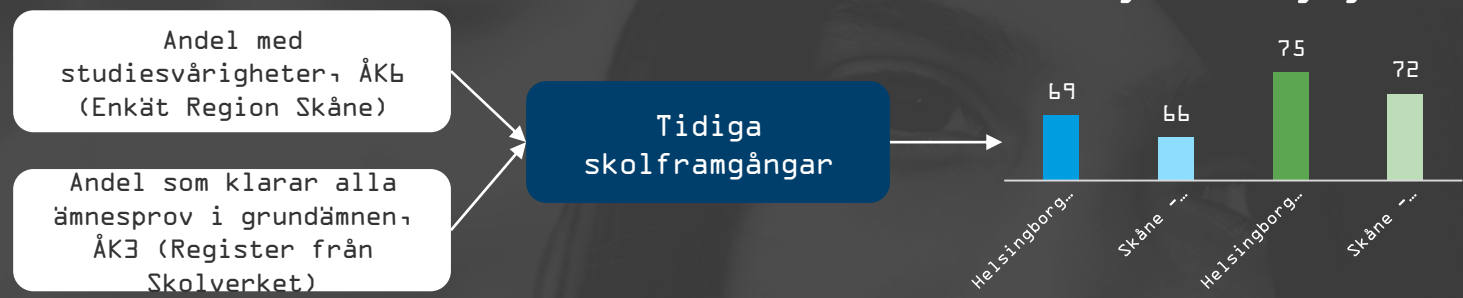
Uppväxtvillkoren har satts i relation till övriga skånska kommuner, och delats upp efter kön. Exempel på hur ett av dessa 13 uppväxtvillkor

BERÄKNING OCH TOLKNING AV INDEX

Insamling av statistiska mått för varje uppväxtvillkor. Detta exempel är kopplat till **tidiga skolframgångar**.

Måtten vägs samman till ett index som speglar båda måtten. I detta exempel **Tidiga skolframgångar**.

Indexen är alltid konstruerade så att höga värden är fördelaktiga. I detta exempel är alltså ett högt index tal förknippat med en hög nivå av **tidiga skolframgångar**.

Indexen redovisas både som stapelfigurer, diagram och som spindeldiagram. Spindelns kan ses som en sammanfattning av samtliga resultat. Ju större spindel, desto bättre resultat.

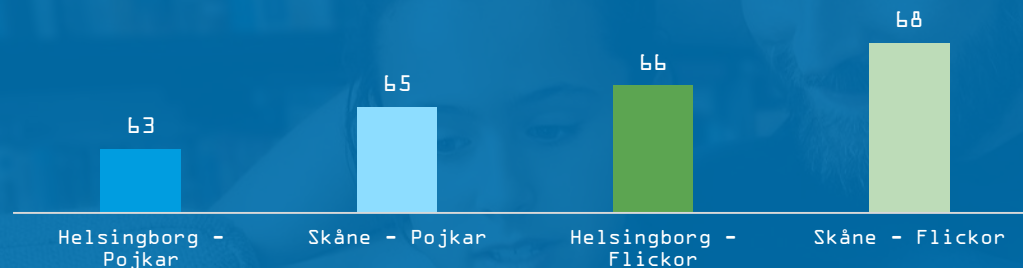
Indexen redovisas i förhållande till det högsta respektive lägsta värdet för flickor och pojkar i skånska kommuner. Det högsta värdet är det högsta möjliga i Skåne för flickor respektive pojkar. De högsta och lägsta värdena kan alltså komma från olika kommuner.

FAMILJ

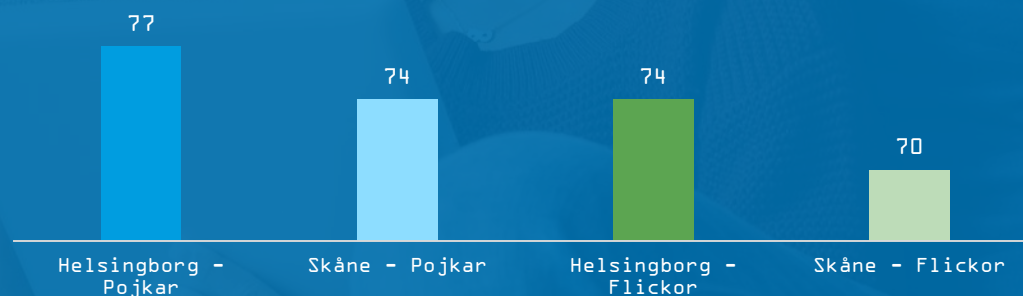
Det har positiva effekter när barnets föräldrar bidrar till goda uppväxtförhållanden och när det inte finns problembeteenden inom familjen. *Ett högt indextal betyder låg historia av problembeteenden inom familjen.*

Goda uppväxtförhållanden inom familjen

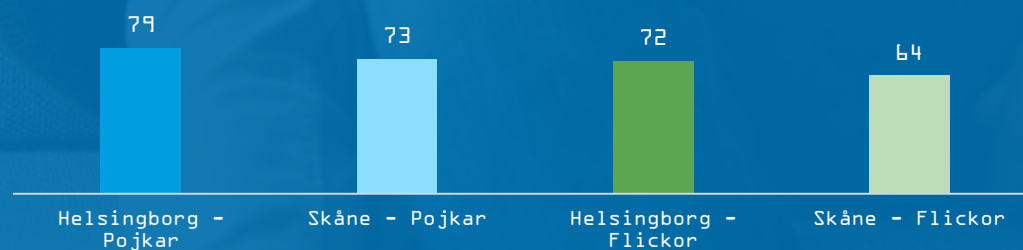
Det har positiva effekter när det finns tydliga regler i familjen och när föräldrarnas egna problembeteenden inte leder till försummelse av barnets hälsa. *Ett högt indextal betyder en god föräldraförmåga.*

God föräldraförmåga

Det har positiva effekter när barnet upplever att deras föräldrar är otillåtande till problembeteenden såsom att barnet dricker alkohol. *Ett högt indextal betyder att föräldrarna inte är tillåtande till problembeteenden.*

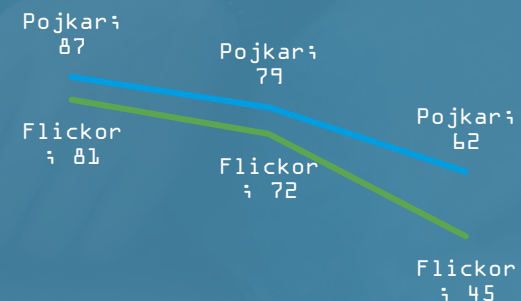
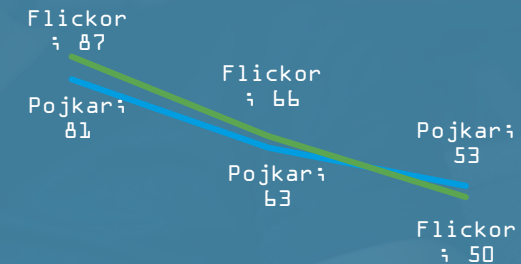
Föräldrar med otillåtande attityder kring bruk av alkohol

KOMMUN MED HÖGST INDEX

HELSINGBORG

KOMMUN MED LÄGST INDEX

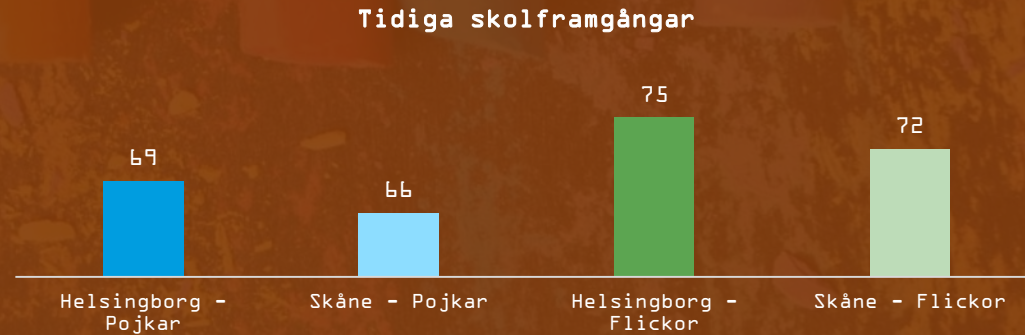

HELSINGBORG

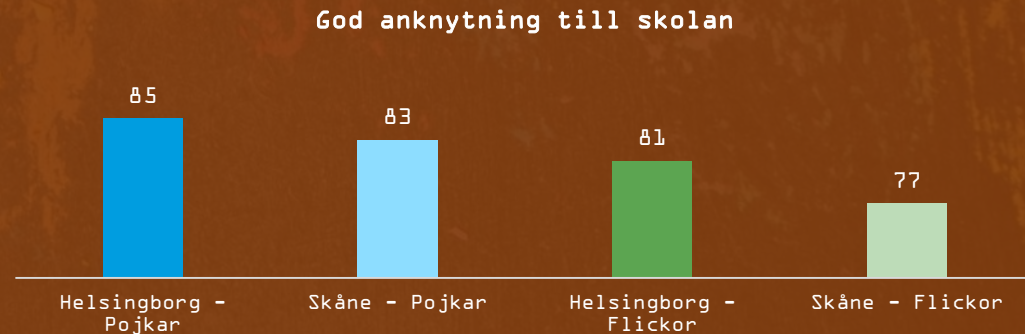

SKOLA

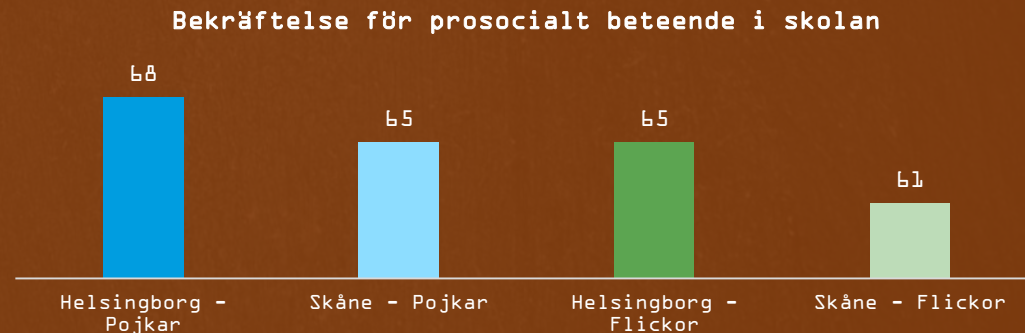
Det har positiva effekter om barnet upplever en känsla av hög måluppfyllelse i skolan. *Ett högt indextal betyder att barnen lyckas i skolan.*

Det har positiva effekter om barnet trivs i skolan, har hög närvaro och när skolarbetet känns meningsfullt, viktigt eller intressant. *Ett högt indextal betyder god anknytning till skolan.*

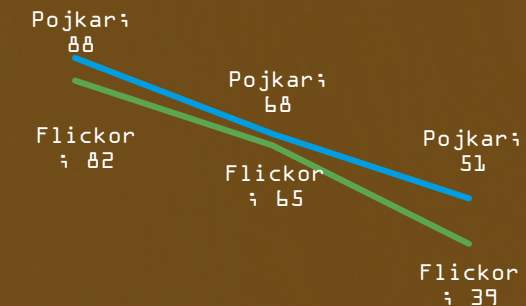
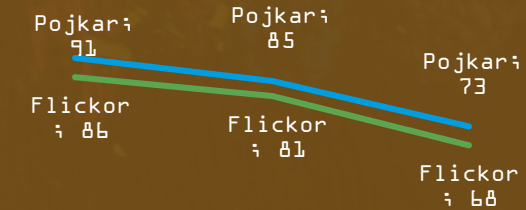
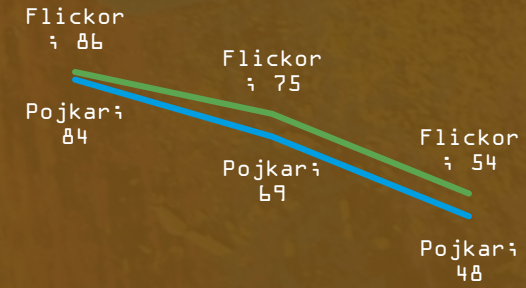
Det har positiva effekter om barnet får bidra i skolan på ett positivt sätt och om det finns vuxna i skolan som barnet kan anförtro sig åt. *Ett högt indextal betyder god bekräftelse på socialt beteende i skolan.*

KOMMUN MED
HÖGST INDEX

HELSINGBORG

KOMMUN MED
LÄGST INDEX

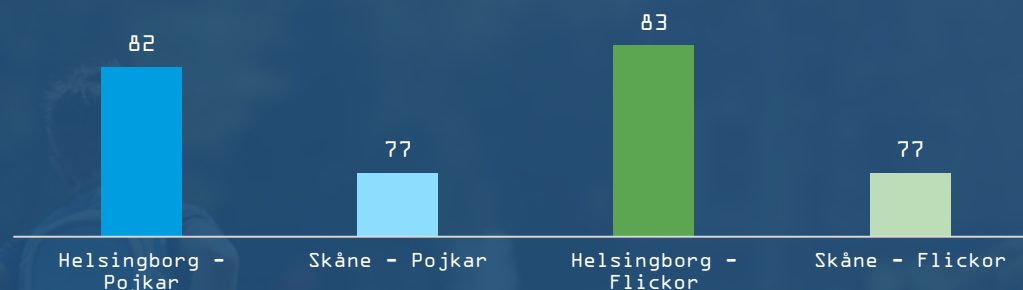
HELSINGBORG

INDIVIDER/KAMRATER

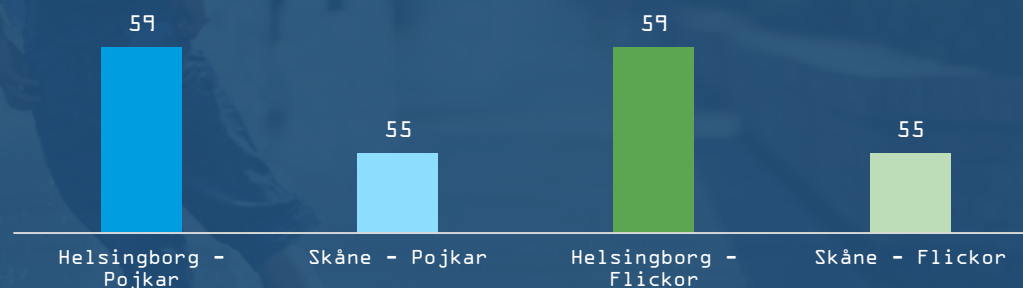
Det har positiva effekter när barnet inte debuterar tidigt med alkohol, tobak eller narkotika, och när barnet inte har tidiga eller ihållande problembeteenden såsom skolk eller bråk i skolan. *Ett högt indextal betyder låg frekvens av problembeteenden bland barn.*

Det har positiva effekter om barnet omges av kamrater som inte uppvisar problembeteenden, så som våld, skolk, bruk av alkohol och narkotika. *Ett högt indextal betyder att barnets kamrater har få problembeteenden.*

Avsaknad av problembeteenden

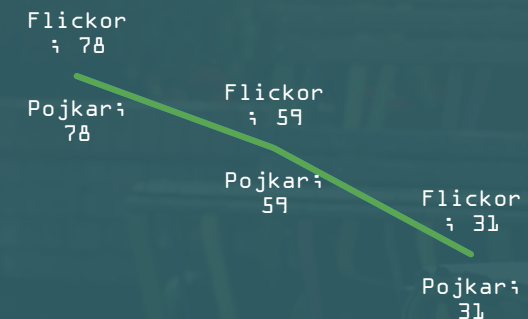
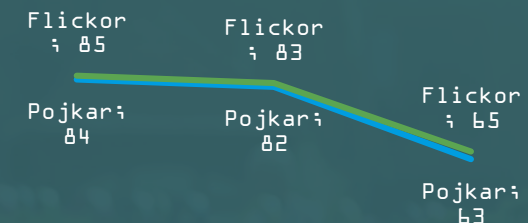
Låg frekvens av problembeteenden bland kamrater

KOMMUN MED
HÖGST INDEX

HELSINGBORG

KOMMUN MED
LÄGST INDEX

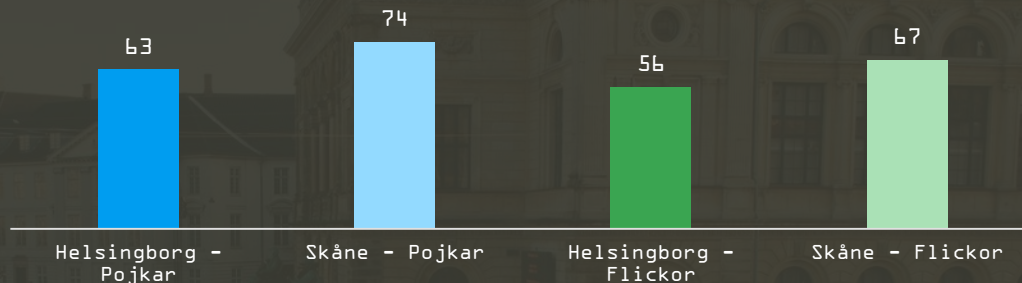
Not: de underliggande måtten för beräkning av indexet "Låg frekvens av problembeteenden bland kamrater" är inte uppdelade på kön. Därför är värdet för pojkar och flickor identiskt.

NÄROMRÅDET 1

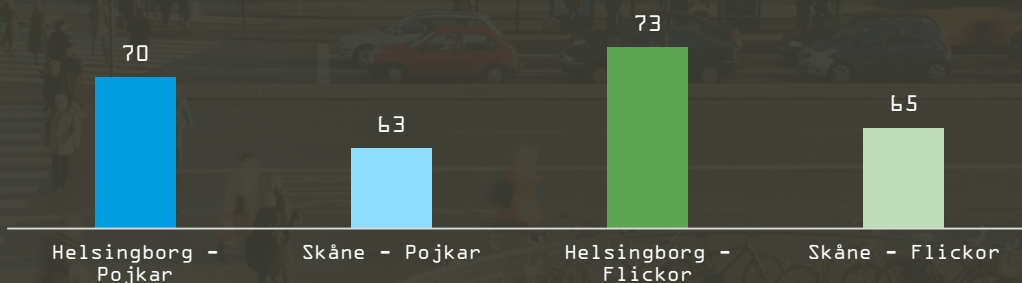
Det har positiva effekter om barnet känner sig tryggt i sitt närområde, och inte upplever att det finns mycket kriminalitet. *Ett högt indextal betyder att närsamhället är välfungerande.*

Välfungerande närsamhälle

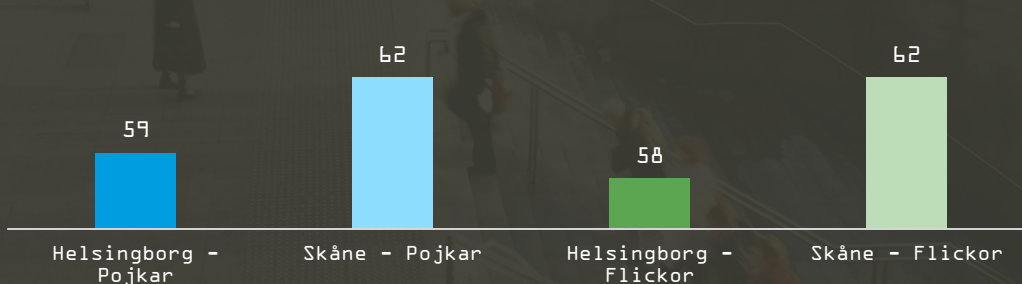
Det har positiva effekter om barnet inte flyttar flera gånger och/eller gör flera skolbyten. *Ett högt indextal betyder låg omflyttning.*

Låg omflyttning bland unga

Det har positiva effekter om barnet inte växer upp i trångbodda hem och under svåra ekonomiska förhållanden. *Ett högt indextal betyder att låg frekvens av fattigdom.*

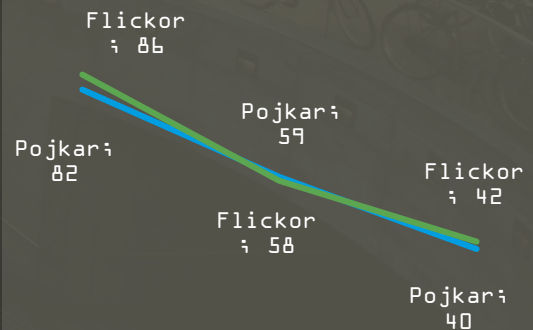
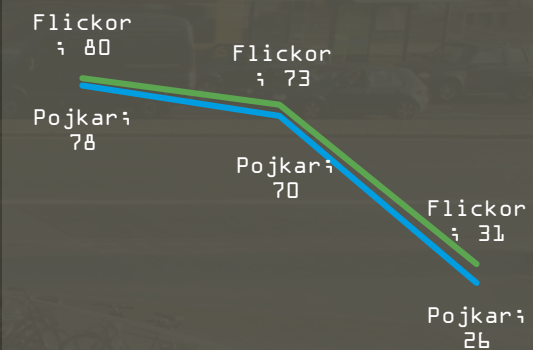
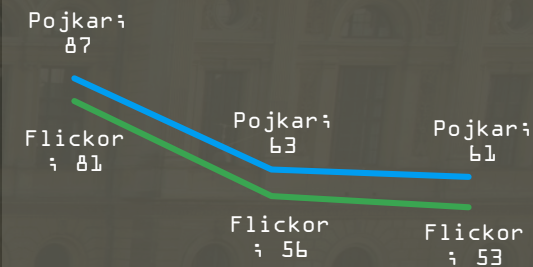
Låg fattigdom

KOMMUN MED
HÖGST INDEX

HELSINGBORG

KOMMUN MED
LÄGST INDEX

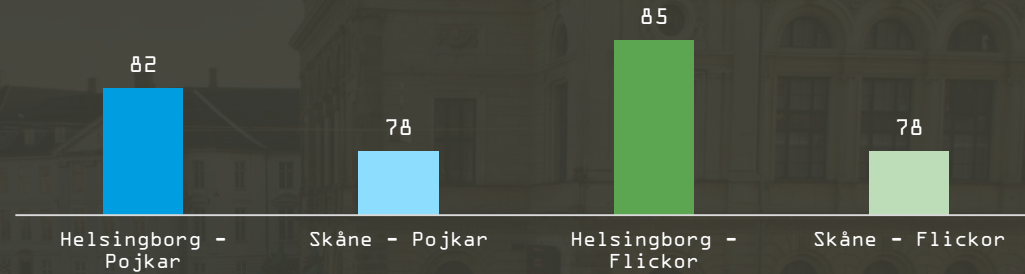

HELSINGBORG

NÄROMRÅDET 2

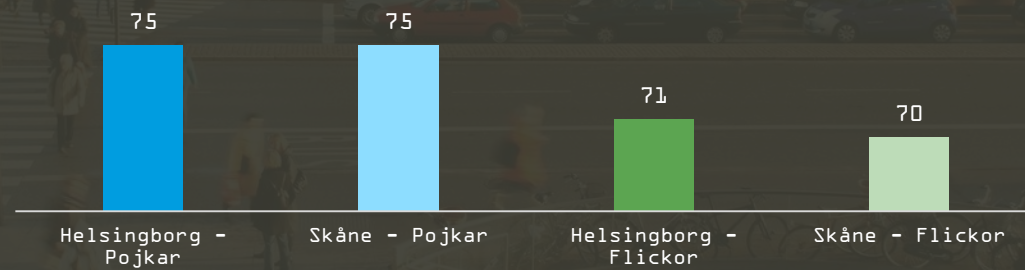
Det har positiva effekter om barn inte använder alkohol, tobak eller narkotika i hög utsträckning. *Ett högt indexstal betyder att den användningen är låg.*

Lågt användande av tobak, alkohol och narkotika

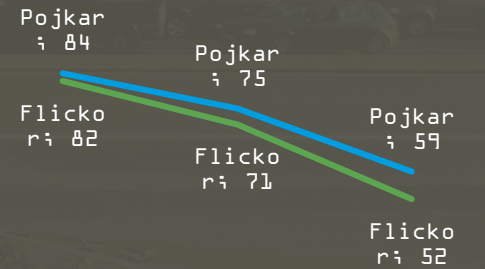
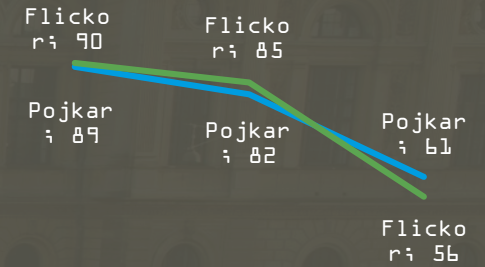
Det har positiva effekter om barnet ges möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet och skolan. *Ett högt indexstal betyder hög nivå av socialt deltagande.*

Möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet & skolan

KOMMUN MED
HÖGST INDEX
HELSINGBORG

KOMMUN MED
LÄGST INDEX

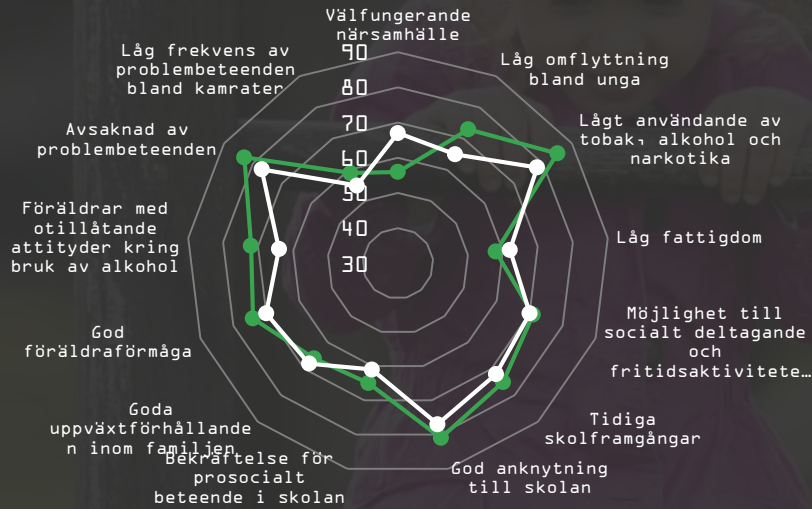

SAMMANFATTNING

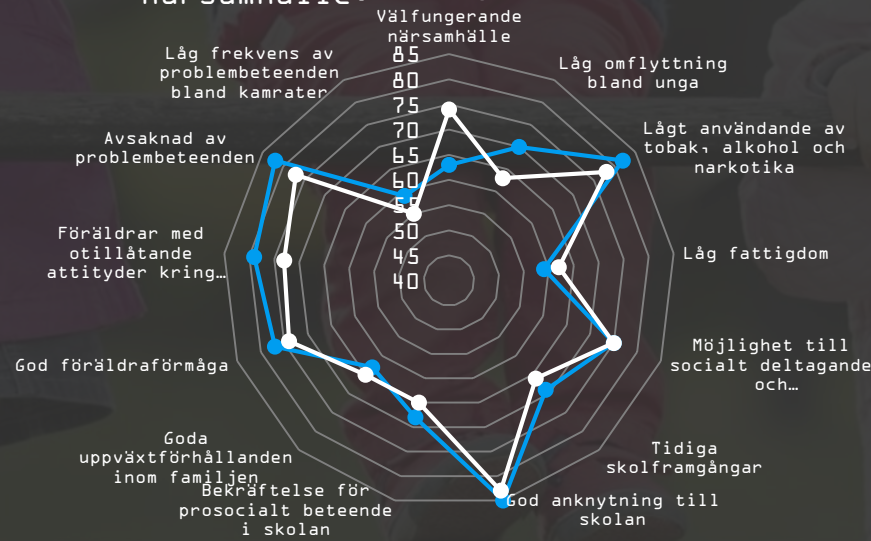
Samma index som i tidigare blad
Ju större spindel, desto bättre värden

— Helsingborg - Flickor — Skåne - Flickor

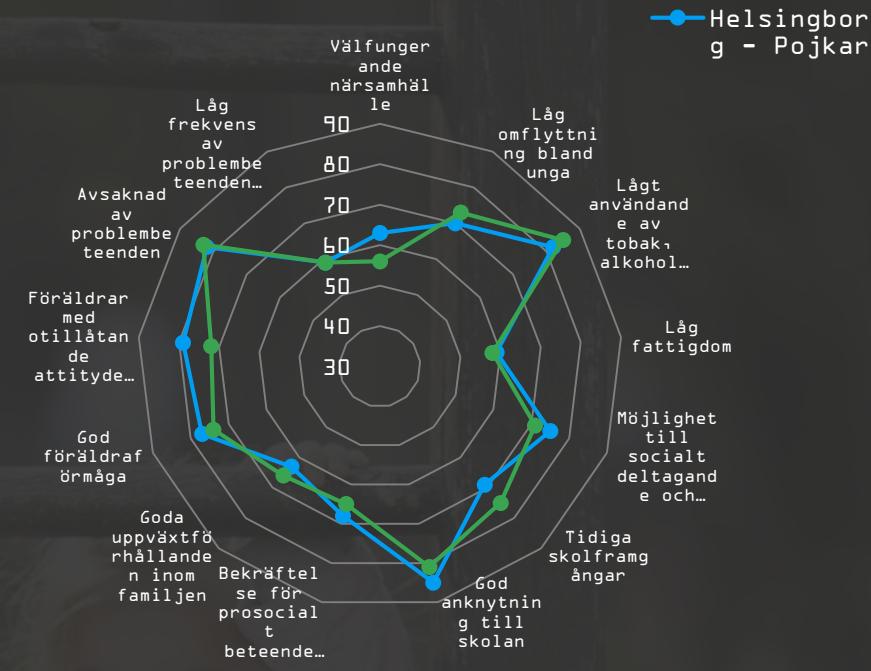
För 9 av 13 index har **pojkar i Helsingborg** ett högre värde än snittet för pojkar i Skåne. Tre kommuner i Skåne har bättre resultat än pojkar i Helsingborg för indexet **Föräldrar med otillåtande attityder kring bruk av alkohol**. En kommun har sämre resultat än pojkar i Helsingborg för indexet **Välfungerande närsamhälle**.

— Helsingborg - Pojkar — Skåne - Pojkar

För 10 av 13 index har **flickor i Helsingborg** ett högre värde än snittet för flickor i Skåne. Tre kommuner i Skåne har bättre resultat än flickor i Helsingborg för indexet **Föräldrar med otillåtande attityder kring bruk av alkohol**. Två kommuner i Skåne har sämre resultat än flickor i Helsingborg för indexet **Välfungerande närsamhälle**.

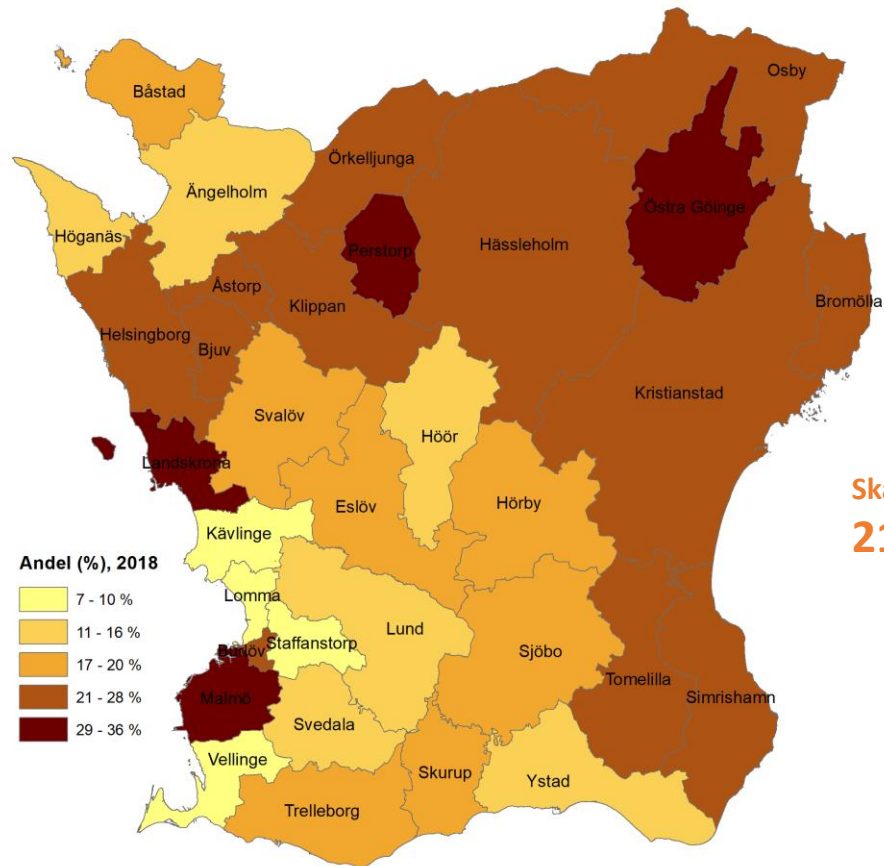
HELSINGBORG

Helsingborg har bland de minsta skillnaderna mellan pojkar och flickor i Skåne.

BARN I EKONOMISK UTSATTHET

Källa: Barnombudsmannen

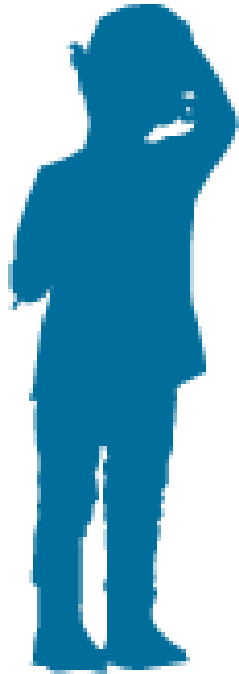
BARN I EKONOMISK UTSATTHET

- **Barn i ekonomiskt utsatta familjer**
Familjer med disponibel inkomst som är under 60% av medianinkomsten.
- **Barn i familjer med låg inkomststandard**
Andel barn som lever i hushåll där inkomsterna inte räcker till för att betala boende och de mest nödvändiga levnadsomkostnaderna.
- Mäter relativ och absolut ekonomisk utsatthet
- Andel (%), 2019

BARN I EKONOMISKT UTSATTA HUSHÅLL

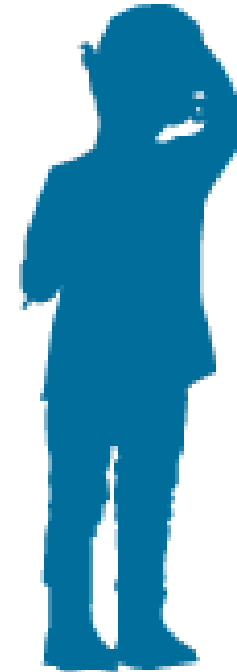
Invånare 0-17 år i ekonomiskt utsatta hushåll, Andel (%), 2019

Barn med utländsk bakgrund

29 %

Barn med svensk bakgrund

4 %

Källa: Folkhälsomyndigheten

LOKALA LÄGESBILDER

[Trygga och goda uppväxtvillkor | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se)

Jämställdhet
Brottsförebyggande arbete +
Mänskliga rättigheter
Föräldraskapsstöd
Personligt ombud
Funktionshinder
Barnets rättigheter och barnkonventionen
Nationella minoriteter och minoritetsspråk
Utsatta EU/EES-medborgare
Trygga och goda uppväxtvillkor
Penningtvätt

Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga

Stöd till kommunerna i främjande och förebyggande arbete

Lägesbilder för varje kommun - kommunblad

Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga

Länsstyrelsen Skåne har flera uppdrag inom arbetet för social hållbarhet, [här kan du se vilka](#). För att kunna erbjuda Skånes kommuner ett mer samlat stöd har enheten för social hållbarhet kopplat ihop utdrag inom olika områden i ett gemensamt arbete

UPPDATERADE LÄGESBILDER

Uppdaterade lägesbilder för alla 33 kommuner finns nu på Länsstyrelsens Skånes hemsida.

PRESENTATIONER

Länsstyrelsen Skåne presenterar gärna enskilda kommuners lokala lägesbilder (i mån av tid).

Kontakt för frågor eller presentation:

erika.hjelm@lansstyrelsen.se

KUNSKAPSBASERAT ARBETE

VAD VISAR FIGUREN?

Det är viktigt att följa en kunskapsbaserad process för att säkerställa att vi:

- Har rätt förutsättningar
- Arbetar tillsammans
- Arbetar utifrån lokal lägesbild och involverar målgrupper
- Analyserar orsaker till problem
- Gör målgruppsanpassade insatser
- Följer upp arbetet och utvärderar

ATT GÖRA JÄMLIKT ÄR ATT GÖRA OLIKA

Postadress: 291 86 Kristianstad | 205 15 Malmö

Besöksadress: Ö Boulevarden 62 A, Kristianstad | Södergatan 5, Malmö

Telefon: 010-224 10 00 **E-post:** skane@lansstyrelsen.se

Webb: www.lansstyrelsen.se/skane

Sociala medier: [lansstyrelsenskane](#) [@LstSkane](#) [@lstskane](#)

**Länsstyrelsen
Skåne**